

**OMZETTING IDD - GECONSOLIDEERD VOORONTWERP : LUIK “STATUUT- VOORWAARDEN
VAN TOEGANG TOT HET BEROEP”**

Samenvatting van de belangrijkste voorgestelde wetswijzigingen

1. Nieuwe structuur van deel 6

Deel 6 van de wet van 4 april 2014 bevat momenteel volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1. – Definities
- Hoofdstuk 2. – Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 3. – Inschrijving
- Hoofdstuk 4. – Informatievereisten en andere gedragsregels

De voorgestelde nieuwe structuur van Deel 6, ziet er als volgt uit:

- Hoofdstuk 1. – Definities
- en
- Hoofdstuk 2. – Algemene bepalingen, blijven in de voorgestelde omzettingstekst behouden.

Hoofdstuk 3: “*Inschrijving*” wordt vervangen door een nieuw Hoofdstuk 3 met als titel: “*Voorwaarden voor toegang tot het beroep van verzekerings-, nevenverzekerings- of herverzekeringstussenpersoon*”

De indeling van dit hoofdstuk en de volgorde van de artikelen worden gewijzigd om beter aan te sluiten bij de structuur van de IDD-richtlijn en om de inhoudelijk logische opbouw van de bepalingen aan te scherpen. Om die reden wordt het volledige Hoofdstuk 3 vervangen.

Hoofdstuk 4: “*Vereisten van vakbekwaamheid en organisatorische vereisten voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen*” is een nieuw Hoofdstuk.

De IDD -richtlijn legt ook vereisten van kennis en vakbekwaamheid en van betrouwbaarheid op voor de medewerkers van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen die zich rechtstreeks met distributiewerkzaamheden bezig houden. Dit was in de Belgische wetgeving reeds geïncorporeerd in de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen (thans de wet van 4 april 2014).

Wat nieuw is in de IDD-richtlijn ten opzichte van de bestaande Belgische wet, zijn de organisatorische vereisten die aan de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen worden opgelegd om ervoor te zorgen dat die voorwaarden van kennis, vakbekwaamheid en betrouwbaarheid blijvend vervuld zijn. De verplichtingen die op deze ondernemingen rusten worden samengebracht in een nieuw in te voegen Hoofdstuk 4: “*Vereisten van vakbekwaamheid en organisatorische vereisten voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen*”.

De bepalingen inzake “*Informatievereisten en gedragsregels*” zullen ondergebracht worden in Hoofdstuk 5.

2. Definities – Terminologie

Om aan de consumenten eenzelfde beschermingsniveau te bieden ondanks de verschillen tussen de distributiekanaalen, is een gelijk speelveld (“*level playing field*”) voor alle distributeurs essentieel. De IDD-richtlijn viseert alle personen die op welke wijze ook met de consument in contact komen met betrekking tot verzekeringsdistributie (onder meer informatie verschaffen, adviseren, helpen bij het sluiten en bij het beheer van verzekeringsovereenkomsten). De richtlijn spreekt dan ook niet langer over verzekeringsbemiddeling (werkzaamheden uitgeoefend door tussenpersonen), maar over **verzekeringsdistributie en verzekeringsdistributeurs**, wat slaat op zowel de tussenpersonen als de verzekeringsondernemingen en hun medewerkers.

De definities in de wet van 4 april 2014 worden aangepast aan de definities opgenomen in de IDD-richtlijn.

3. Toepassingsgebied

3.1. Nevenverzekeringstussenpersonen

Om aan de consumenten eenzelfde beschermingsniveau te bieden ondanks de verschillen tussen de distributiekanaalen wordt de IDD-richtlijn in principe ook van toepassing verklaard op de marktdeelnemers die als nevenactiviteit verzekeringsproducten verkopen (hierna “nevenverzekeringstussenpersonen”).

Onder bepaalde voorwaarden zijn deze nevenverzekeringstussenpersonen uitgesloten uit¹ het toepassingsgebied van de IDD-richtlijn (artikel 1, punt 3.), wanneer onder meer de gedekte risico's beperkt zijn en de premie een bepaald bedrag niet overschrijdt. In overweging (15) verduidelijkt de IDD-richtlijn dat het daarbij inzonderheid gaat om verzekeringen die *“een aanvulling vormen op een goed of een dienst, met name in verband met het risico van het niet gebruikmaken van een dienst waarvan verwacht wordt dat er op een gegeven moment gebruik van gemaakt zal worden, zoals een treinreis, een lidmaatschap van een fitnessstudio of een seizoenkaart van een theater, en andere risico's die verband houden met reizen, zoals een reisannuleringsverzekering of een verzekering tegen het verlies van bagage”*.

Ten opzichte van haar voorganger, de “IMD-richtlijn”, die in 2006 werd omgezet in de Belgische verzekeringsbemiddelingswet², voorziet artikel 1, punt 4, van de IDD-richtlijn wel in een bijkomende

---

¹ Volgens de huidige wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen moet, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan, een tussenpersoon die als nevenactiviteit verzekeringen verkoopt niet ingeschreven zijn in het register van de verzekeringsstussenpersonen.

Deze vrijstelling van de inschrijvingsverplichting is in de Belgische wetgeving ingevoerd naar aanleiding van de omzetting van de eerste IMD-richtlijn betreffende verzekeringsbemiddeling in 2006. De uitsluiting van het toepassingsgebied die de IMD-richtlijn voorziet werd letterlijk overgenomen in de Belgische wet.

Het uitzonderingsregime zoals dat momenteel bestaat geldt zoals gezegd enkel en alleen als aan alle wettelijke voorwaarden cumulatief is voldaan. Zo geldt deze uitzondering niet voor levens- of aansprakelijkheidsverzekeringen en moet de verzekering een aanvulling zijn op de levering van een product of de verrichting van een dienst.

Bovendien mag deze verzekering slechts het risico dekken van defect, verlies of beschadiging van door die aanbieder geleverde goederen, of het risico van beschadiging of verlies van bagage en andere risico's die verbonden zijn aan een bij die aanbieder geboekte reis (zelfs indien deze verzekering de dekking omvat van levensverzekerings- of aansprakelijkheidsrisico's, maar dan wel op voorwaarde dat de dekking bijkomend is aan de hoofddekking van de met de reis verbonden risico's).

Het bedrag van de jaarlijkse premie mag ook niet hoger zijn dan EUR 500 en de volledige looptijd van de overeenkomst, met inbegrip van eventuele verlengingen, mag niet meer bedragen dan vijf jaar.

² Wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, thans vervangen door de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen.

bescherming voor de consument. De verzekeringsonderneming of de tussenpersoon die met dergelijke vrijgestelde nevenverzekeringstussenpersoon samenwerkt, moet er voor instaan dat aan bepaalde basisvereisten wordt voldaan, namelijk: (i) dat rekening wordt gehouden met de verlangens en behoeften van de consument, (ii) de consument behoorlijk ingelicht wordt over de identiteit van de betrokken verzekeraar en/of tussenpersoon en (iii) over de wijze waarop een klacht kan worden ingediend en (iv) dat de consument vooraleer de overeenkomst gesloten wordt het informatiedocument over het voorgestelde verzekeringsproduct ontvangt.

Voor wat de nevenverzekeringstussenpersonen betreft die wel onder haar toepassingsgebied vallen laat artikel 10 van de IDD-richtlijn toe dat de vereisten op het gebied van voorwaarden van kennis en vakbekwaamheid aangepast worden al naargelang de specifieke werkzaamheid van de verzekerings- of herverzekeringsdistributeur en de gedistribueerde producten (proportionaliteitsprincipe).

3.2. Buiten de Unie gesitueerde risico's en verplichtingen.

Artikel 1, punt 6 bepaalt dat de IDD-richtlijn niet van toepassing is op het verzekerings- en herverzekeringsdistributiebedrijf met betrekking tot buiten de Unie gesitueerde risico's en verplichtingen.

Dit artikel werd niet omgezet in de Belgische omzettingstekst, gezien geoordeeld wordt dat de consument op de Belgische markt eenzelfde bescherming moet genieten bij de verzekering van zijn in het buitenland gesitueerde risico's als voor deze gelegen in België en dat hiervoor dezelfde informatievereisten en gedragsregels moeten gelden.

Deze bepaling kwam ook voor in de IMD-richtlijn en werd in 2006 evenmin overgenomen in de Belgische wetgeving, om de consument een grotere bescherming te bieden.

In hoofde van de ondernemingen en tussenpersonen die distributiewerkzaamheden betreffende dergelijke in het buitenland gesitueerde risico's verrichten, vormt het niet overnemen van de IDD bepaling die deze werkzaamheden uit het toepassingsgebied sluit, een "strengere" vereiste, die niet uit de richtlijn voortvloeit maar coherentie biedt op het vlak van consumentenbescherming.

3.2. Werkzaamheden die geen distributie zijn

Artikel 2.2 van de richtlijn somt de werkzaamheden op die niet als (her)verzekeringsdistributie worden beschouwd.

Nieuw is dat de richtlijn verduidelijkt dat het louter verstrekken aan (her)verzekeringstussenpersonen of aan (her)verzekeringsondernemingen van gegevens en informatie over potentiële verzekeringnemers niet kwalificeert als 'distributie van verzekeringen', mits de informatieverstrekker géén verdere stappen onderneemt om te assisteren bij het sluiten van een (her)verzekeringsovereenkomst. (Deze werkzaamheden zijn in de praktijk beter gekend als "klantenaanbrenging").

De richtlijn preciseert verder ook dat het louter verstrekken van informatie over (her)verzekeringsproducten, (her)verzekeringstussenpersonen of een (her)verzekeringsonderneming aan potentiële verzekeringnemers uitgesloten is van het toepassingsbereik van de richtlijn, mits de informatieverstrekker géén verdere stappen onderneemt om te assisteren bij de sluiting van een (her)verzekeringsovereenkomst.

Het ontwerp van omzettingstekst (art.5, 46° en 49°) neemt deze bepalingen letterlijk over.

4. Inschrijvingsprocedure

4.a. Inschrijving niet langer per verzekeringstak

In artikel 268,§ 1 betreft de belangrijkste wijziging de bepaling dat een tussenpersoon bij zijn aanvraag tot inschrijving niet langer moet meedelen in welke verzekeringstakken hij actief zal zijn, maar wel in welke groepen van verzekeringsrisico's. Daarbij wordt hetzelfde onderscheid gehanteerd als dat gemaakt in bijlage I aan de IDD- richtlijn. Hierin wordt voor wat betreft de minimum kennisvereisten waaraan de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen moeten voldoen een onderscheid gemaakt tussen schaderisico's, levensverzekeringen met beleggingscomponent en andere levensverzekeringen.

Het ligt wel in de bedoeling van de FSMA om de tussenpersonen jaarlijks de vraag te stellen in welke verzekeringstakken zij daadwerkelijk actief zijn.

4.b. Afschaffing collectieve inschrijvingen

De thans in artikel 267, vierde lid voorziene mogelijkheid dat verschillende kandidaten hun aanvraag tot inschrijving collectief kunnen indienen, wordt in de omzettingstekst niet langer weerhouden. De FSMA heeft een online-applicatie ontwikkeld die het mogelijk maakt om de aanvragen tot inschrijving en alle communicatie hieromtrent volledig elektronisch te laten verlopen. Daarbij heeft de tussenpersoon voor het indienen van de aanvraag tot aan de stopzetting van zijn inschrijving toegang tot alle gegevens die deel uitmaken van zijn inschrijvingsdossier en heeft hij een belangrijke rol te vervullen in het actueel houden van deze gegevens.

De kandidaat-tussenpersoon die zijn inschrijvingsdossier niet zelf of niet alleen wenst te beheren, kan daartoe volmacht geven aan een derde, die in zijn opdracht of samen met hem instaat voor het goede beheer van dat dossier. De tussenpersoon kan dergelijke volmacht ook geven aan de geregementeerde onderneming of aan de tussenpersoon onder wiens verantwoordelijkheid hij handelt. Op die wijze kan deze verantwoordelijke onderneming of tussenpersoon ook de opvolging verzekeren van de inschrijvingsvoorwaarden waaraan de tussenpersoon voor wie hij verantwoordelijk is, moet beantwoorden. De tussenpersoon zelf blijft daarbij de toegang tot en de inzage in zijn inschrijvingsdossier bewaren en kan ook zelf de gegevens van zijn dossier aanpassen waar nodig. De documenten die aan het inschrijvingsdossier zijn toe te voegen, worden eveneens op elektronische wijze opgeladen en bewaard, waardoor zowel de FSMA als de tussenpersoon en de door hem gevolmachtigde derden hierin inzage kunnen hebben.

Voor de tussenpersonen die thans wel collectief ingeschreven zijn, wordt in een geleidelijke overgang naar het individueel (electronisch) inschrijvingsdossier voorzien, waarvoor de FSMA in samenspraak met de centrale instellingen een stappenplan zal uitwerken en waarbij de nodige begeleiding aan de betrokken tussenpersonen zal gegeven worden. Daarbij wordt ten indicatieven titel gedacht aan een overgangsfase van 24 maanden.

5. Europees Paspoort en samenwerking tussen de bevoegde toezichtsautoriteiten

Het bestaande Europees paspoort dat toegekend wordt aan (her)verzekeringstussenpersonen die ingeschreven zijn in het register van hun land van herkomst, blijft behouden. Het laat de tussenpersonen toe om op basis van de vrijheid van dienstverlening ("LPS") of de vrijheid van vestiging (bijkantoor) ook in de andere EER- landen activiteiten van (her)verzekeringsdistributie uit te oefenen, mits het volgen van een notificatieprocedure. Dit wordt op zich niet gewijzigd.

De IDD-richtlijn maakt daarbij wel een onderscheid naargelang de (her)verzekeringstussenpersoon actief wil zijn in het kader van de vrije dienstverlening, dan wel via de vrijheid van vestiging.

De bepalingen zijn voornamelijk verschillend op het vlak van de verdeling van de bevoegdheden tussen de toezichtsautoriteiten van het land van herkomst en van het land van ontvangst en op het vlak van de te volgen procedure wanneer de tussenpersoon in het land van ontvangst zijn verplichtingen niet nakomt.

Nieuw in de richtlijn is dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst de activiteit in een andere EER lidstaat in het kader van de vrijheid van vestiging kan weigeren wanneer zij twijfelt aan de toereikendheid van de organisatiestructuur of de financiële positie van de betrokken tussenpersoon. Deze bepaling heeft enkel betrekking op de activiteiten in een andere lidstaat en niet op de inschrijving in de lidstaat van herkomst.

6. Vereisten van vakbekwaamheid en organisatorische vereisten voor (her)verzekeringsondernemingen

De IDD-richtlijn legt de verplichtingen van kennis, vakbekwaamheid en betrouwbaarheid ook op aan alle werknemers die zich bij de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen rechtstreeks bezighouden met verzekeringsdistributie (zie punt 2.a.).

Opdat de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen ervoor zouden zorgen dat aan deze vereisten wordt voldaan, moeten zij overeenkomstig artikel 10, lid 8 van de richtlijn:

- interne beleidsmaatregelen treffen en interne procedures toepassen die zij regelmatig moeten evalueren;
- een functie creëren die erop toeziet dat dit naar behoren gebeurt;
- de naam van de verantwoordelijke persoon voor die functie meedelen aan de toezichthouder op diens verzoek;
- interne bestanden aanleggen en beheren waarin alle relevante documentatie in verband met het vervullen van die vereisten wordt bijgehouden.

Al de verplichtingen voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen betreffende kennis, vakbekwaamheid en organisatorische vereisten worden samengebracht in een nieuw Hoofdstuk 4.

7. Vereisten inzake vakbekwaamheid en organisatorische vereisten voor verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen.

7.a. Organisatorische vereisten

De vereiste dat de tussenpersoon verantwoordelijken voor de distributie (VVD) moet aanduiden is niet nieuw. Volgens de huidige wettelijke bepalingen (art.271, tweede lid) moet de tussenpersoon aan de FSMA periodiek de naamlijst van de door hem aangeduide verantwoordelijken voor de distributie (VVD) bezorgen en de documenten die aantonen dat die VVD voldoen aan de wettelijke vereisten (inzake kennis en betrouwbaarheid) bij zich houden.

In de omzettingstekst wordt voorgesteld dat de tussenpersoon ten laatste op het ogenblik van de aanduiding ervan aan de FSMA de identiteitsgegevens van de VVD en de hiervoren bedoelde documenten moet bezorgen (via elektronisch dossier). Dit is "slechts" de wettelijke verwoording van een praktijk die reeds wordt toegepast van bij de aanvang van de initiële wet van 1995 betreffende verzekeringsbemiddeling.

7.b. Vereisten inzake vakbekwaamheid + bijscholing

7.b.1. Effectieve leiders

De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de relevante personen in de leiding van de ondernemingen die verantwoordelijk zijn voor de (her)verzekeringsdistributie en alle personen die zich rechtstreeks met de distributie bezighouden, het bewijs leveren dat zij beschikken over de kennis en vakbekwaamheid die relevant is voor de vervulling van hun taken.

De wet van 4 april 2014 bepaalt de kennisvereisten voor de verantwoordelijken voor de distributie (VVD), die ofwel behoren tot de leiding van de onderneming ofwel werknemer zijn bij de tussenpersoon- rechtspersoon.

De richtlijn stelt dat ook de personen in de leiding die belast zijn met de uitvoering van het beleid en de procedures die verband houden met de distributieactiviteit, moeten voldoen aan de vereisten van kennis en vakbekwaamheid.

- In het ontwerp van omzettingstekst (art.267, eerste lid, 3°) is (nieuw) voorzien dat de personen belast met de effectieve leiding die de facto de verantwoordelijkheid hebben over de werkzaamheid van de verzekerings- of herverzekeringsdistributie de beroepskennis moeten bezitten. In concreto houdt dit in dat minstens één effectief leider de beroepskennis moet hebben. Op dit vlak wordt een harmonisatie bereikt met de statuten van kredietbemiddelaars en van tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten, waar dezelfde vereiste geldt.

7.b.2. Inhoud van de kennis en bijscholing

Nieuw is dat de IDD-richtlijn in haar Bijlage I de relevante vereisten op het gebied van kennis en vakbekwaamheid vastlegt waaraan de verzekerings- en herverzekerings-tussenpersonen minimaal moeten voldoen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de minimumkennis vereist voor de distributie van:

- Schaderisico's (takken 1 tot en met 18)
- Verzekeringen met een beleggingscomponent (IBIPS)³
- Risico's bij leven ingedeeld in bijlage II bij de richtlijn "Solvabiliteit II"

*****

Terwijl de IMD-richtlijn eenvoudig oplegde dat de vastgestelde beroepsvereisten permanent moeten vervuld zijn, besteedt de IDD-richtlijn meer uitgebreid aandacht aan de vereiste om de kennis en vakbekwaamheid door voortdurende beroepsopleiding en bijscholing op peil te houden en legt zij aan de verzekerings- en herverzekerings-tussenpersonen **ten minste 15 uur** beroepsopleiding of bijscholing

---

³ IBIPS : insurance-based investment products

per jaar op. Deze bijscholing zal inzonderheid de nadruk leggen op de kennis van de producten die men daadwerkelijk verkoopt.

Dit verschilt met de **huidige verplichting tot bijscholing** die via gedragsregels en FAQ in overleg met de sector werd uitgewerkt en die aan de verzekeringsmakelaars en –agenten driejaarlijks 30 uur (d.i. 10 uur per jaar) en aan de subagenten driejaarlijks 20 uur bijscholing oplegt.

- **Wet van 4 april 2014: De kennisvereisten zoals thans opgenomen in artikel 270 van de wet van 4 april 2014 zullen in dit licht herbekeken worden.**

Voorgesteld wordt om zoals in de andere statuten van bemiddelaars het geval is om de vereisten van kennis en vakbekwaamheid en de erbij horende bijscholingsplicht nader te laten bepalen door de Koning op advies van de FSMA. Dit laat toe om deze vereisten op efficiënte wijze aan te passen aan gewijzigde regelgeving of verwachtingen die deze kunnen beïnvloeden.